

MŰVELŐDÉS

FAYARD JAMIS: (kubai költő)

MA ELŐSZÖR

Mi költők
ma
először
beszélhetünk
felelem és pirulás nélkül.
Ragyogó
Kubánkban
az árulók
bűnt és árnyékokat terítették
a fákra, az utcákra.
A levelesládákra s csillagokra.
A széles vérvonáson,
amit az árulók
hagytak,
megváltozott az élet.
Egy ember, aki hitt a népben.
Egy nép mely kezdett kimenni ebben az
emberben

megváltoztatta.
Lám megváltoztak
az arcok,
a gyomrok,
a szívek.
Ott, ahol már csak sárga falak voltak
sárga fénnyel,
sárga nyomon.
Ma

gyermekek játszanak s dalolnak
gyermekek rajzolják palatáblára
egy új világ formáit.
Mert átalakultak van ma minden,
sebes ütemben
egy napon kinyitják s romjainkat
mind történelmi használatnak vették.
Mi
költők
ma
először
mondhatjuk el,
hogy mély egyéni magányunk fölött
a kor s világ keltette szorongásunk fölött
egy éditelen szépségű mondaton érzett
örömről fölött
minden kockázatunk fölött
hasánk új aca
mosolyog ránk
a bérgek
tiszta
erős
szerelemmel s munkával remegő
kezzeiből
melyek
építik
a
FORRADALMAT.

Jánosy György fordította

Egy kötenycsere története

A leányotthon tágas halljában most csak három tartózkodott. A munkából hazatérő lányok a szokástól eltérően ezen a délutánon békésen hagynak a rádióknak és látszólag még az üvegcsékben katonás rendben sorakozó könyvek csábitása sem képes elvonni figyelmüket újonnan talált foglalatosságukról. A jelek szerint ünnepre készülnek. Varvara ügyes ujjakkal betűket vág az elérték papírból, míg Catina vörös kartoncsikra ragasztja azokat.

— Mennyit termeltél ma? — kérdi brigádfelügyelő, akit maguk között röviden „Elena”-nek szoktak hívni, névrövidítését való megkülönböztetésére végték. A megszólított gondolatlanul azonban most máshol jár.

— A baloldali falra tesszük fel. Mátha rápillant a „kettő”-re.

— „Kettőnek” valami külön jelzőt kellene adni — szól közbe a kis Varvara, majd pillanatnyi szünet után hozzáfűzi: például így: „termelékenység — nyaralás”.

Szavait hirtelen félbeszakítja a telefon esze berregése.

— Nekem szól! — kiált Varvara s a fruski cselleségével kapja fel a kagylót. A várakozó mosoly azonban csakhamar eltűnik a fiatal lányarcáról.

— Igent! Itt a Trainica Moldova gyár otthona. Micsoda? Listát küldjünk azokról, akiknek kanyargója van? Hiszen ez gyermekbetegség! A gyermekotthon? Nem, nem téves kapcsolat. Itt a textilmunkások otthona.

— A hangodról felismerte, hogy tejjelasszálval van dolga, azért érdeklődött a kanyaró után.

Catina csipőre meglegyézése szíven találta a tizenhét éves kislányt.

— Tudod, hogy semmiért sem haragszom úgy, mint amikor csecsemőnek némelek. Tegnapelőtt is a klubban voltam valakivel.

— Stefánut-cal a testődből? — A brigádfelügyelő kérdése nem éppen jókor jött.

— És ha Stefánut-cal? Tudod meg, hogy szászor jobbkepe mint az, akinek a fényképet a kémiafényképezőbe tették.

Catina bekötőleg szól a vitába:

— Hőbortosak vagytok, gyerekek!

Az élesnyelvű Varvara azonban neki sem marad adása.

Mit olvassunk?

Majtényi Erik:

Útravaló

Majtényi Erik, egyik legismertebb költőnk verseit gyűjtve egybe ez a kötet, több mint egy évtizedes költői pályaműködéséből. Eddig megjelent hét verseskötetének változatos, sokrétű tematikája tanúsítja, hogy mennyire intenzíven él és tükrözi alkotó munkájában szocialista valóságunk, épülő holnapunk minden rejtélyét. A múltat idéző verseiben is mindig a ma emberének problémáit kereszttűl itélik, igaz pártos szenvedéllyel, lírai túlfűtöttséggel. Verseinek dinamizmusa, zenésége már eddig is nagy olvasótáborát hódította. Valószínűleg költőnknek gyűjtött költeményeinek gyűjteménye most minden bizonnyal tovább növeli olvasóinak körét, kedveiknek számát.

Ellentétben veled, zsandárnén! Egyik kezében körző, a másikban vetőő, s a logaritmustábla.

— A műveletre készülök... — Mi is tanulunk! De azért szóba állunk a fiukkal is. De várj csak, egyszer még te is ezt mondasd majd: „lányok, a szívmű felületére berajzoltam a figurát”, mondjuk Piguletté.

A könyves Varvarának most már sikerült a mindig nyugodt, komoly Catinát is kihozni a békétfüresből. A fiatal lány hangja elakadt a felháborodástól, amikor megszólalt:

— Mit beszélsz? Csufot üzöl belőlem!

De Varvara megállás nélkül tovább folytatta:

— Tetszenek nekem a beszámolók. Minden hónapban ugyanaz a mese. Az a gyönyör, hogy egyetlen jelentése van és azt olvassa fel mindig: „Elena Aioane kettő hátráltatta az egyes számú brigád termelését és termelékenységét...”

Elena Aioane kettő hátráltatta az 1-es számú brigád munkáját. Ez az oka annak, hogy a Trainica Moldova textilüzem 1-es számú brigádjának tagjai, különböző természetű és jellemű fiatal leányok elhatározták: megnevelik a lutas és a termelésben állandóan lemaradó Elena Aioane kettőt.

Egy testvérállalat dolgozóinak életéről, az utipusú ember kitalálásának folyamatairól szól a December 30. textiltárgy színeiről általánosan ismert Constanta Bratu: Egy kötenycsere története című komédia eseménye.

— A darab kiválasztásakor kettős cél lebegett előttünk —

mondja Zeilner József a magyar nyelvű színjátszó csoport vezetője. — A hasonló kérdésekkel foglalkozó, egyazon szakmájú dolgozókról szóló tanulmányok színdarab előadása okvetlenül hozzájárul a December 30. gyár dolgozóinak neveléséhez. Azonkívül a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy műkedvelőink is szívesebben játszanak a hozzájuk térben és időben valóban közelebb, mai emberekkel szóló színdarabokban.

A próbán Antal Ilona, Koszta Marcella, Sás András, Papp László, Lengyel János és a többi műkedvelő rövid időre „átváltott” Elena, Catine, Varvarára, Aioane, Piguletté és az Egy kötenycsere története más hőseire, akik számtalan vívódás és félreértés után addó fonák helyzetek után végülis elérik céljukat: Elena Aioane II. a brigád többi tagjához hasonlóan elnyeri az élmunkásné megtisztelő címet.

— Az Egy kötenycsere története iránti érdeklődést bizonyítja az, hogy a darabot mind a román, mind a magyar nyelvű színjátszó csoportok többször is megjátszották. — Együtt a meg Costa Marcella, az együttes régi tagja, aki Elena Aioane II. és Ikerestvérének, Irának nehézsége és a műkedvelő színjátszásban sok járatoságot igénylő szerepet vállalt.

S minden bizonyos! Koszta Marcella — társával együtt — ezúttal is „szívet-lelekkel” adja majd elő azt a darabot, amelynek története textilgyári munkásokról — a textilgyári munkásoknak szól.

Lengyel Jenő

Az egykori kollektivisták, mint szakképzett agrármérnök tér vissza szülőfalujába, hogy tudását a közös gazdaság megerősítéséért folytatott harc szolgálatába állítsa. Itt először Lisandrul, a brigád-iskolát végzett, bátor és lelkes gyermekkorai játszótársával találkozik, akivel együtt a hiányosságok felszámolására törekszik. Felvételünk az Aradi Állami Színház műsorán szereplő INDRANEALA című darabban Ionescu Marilena és Pierscu Alexandru művészekről készült.

Téli előkészületek a „Szabó Árpád” kultúrotthonban

Drágaságnál városnegyed művelődési életének a Szabó Árpád kultúrotthon a központja. A kultúrotthon vezetősége — élén Czilling Antal tanár elvtárral — mindent megtesz annak érdekében, hogy a városrész lakossága szabadidejét kellemesen és hasznosan töltsse el. Amint az 1962. október 1. — 1963. március 31. időszakra szóló munkatervből megállapítható, ezidő szerint színjátszó-csoport, táncgyűjtés, gyermekballet-kör, szavaló-kör, szolista, valamint ismeretterjesztő előadó-kollektíva működik a kultúrotthon keretén belül. A rigmusbrigád most szervezik és remélhetőleg év végéig ez az új műkedvelő-együttes is bekapcsolódik az itt folyó élénk művelődési tevékenységbe.

Már eddig is sikeres munkát végzett a kultúrotthon 16 tagú táncgyűjtése, amely az ézei kulturális versenyeken számtalosan eredményt szerezett. A tánc-csoport művelődési irányítója Bárdi Imre vagongyári dolgozó, a Népi Művészeti Iskola koreográfiai osztályának vezetője hallgatja. A sok jó táncos közül kiemelkedik Tatar Mihai a Sütőipari Vállalat lakatos, Horváth Ibolya és Albu Maria Teba gyári szövőnők, Jónás Tibor, a Népi Művészeti Iskola zongoraszakos tanulója és mások.

Erdekesek és igen hasznosak lesznek a történelmi és társadalmi tudományi ismeretterjesztő előadások. E héten kerül sor az Arad város történetét bemutató előadásra, amely megkezdésére. Az előadás az aradi középiskolák történelmtanára, valamint a Múzeum tudományos munkatársa.

Az ismeretterjesztő előadásokat 11 tagból álló kollektíva tartja. A negyedik évfolyamban a Román-Szovjet Barátság Hó-

napjának keretében — a tervnek megfelelően — a Szovjet-unió békepolitikájával kapcsolatos négy előadás hangzott el. Arad története hat előadásban szerepel, végül a hazánkban folyó szocialista építés ismeretével három előadás keretében foglalkoznak.

Jól halad a könyvtármunka is. A kultúrotthon vezetősége hetenként tart megbeszélést az olvasókkal. Ezek alkalmával megvitálgatják a további teendőket. Az olvasókörösség pedig a havonta tartott könyvismeret előadásokon szerzett tudást a haladó irodalom legújabb alkotásairól. Január hónapban kerül sor a Szeresd a könyvet versenye. Gondoskodtak arról is, hogy havonta irodalmi előadások szórakoztassák a kultúrotthon látogatóit. December első vasárnapján a kultúrotthonban az Alexandru Sahia és Tóth Árpád irodalmi körök együttes irodalmi előadások kiállításának évfordulója tiszteletére.

A kultúrotthon vezetősége gondot fordít másra is, hasznos tevékenysége is. A varrótanfolyamnak eddig több, mint 60 résztvevője van, akik legnagyobb részt gyárban dolgozó nők. A kerületi Nőbizottság segítségével hetenként „háztartási tanácsadó” órákat tartanak. Ezek az előadások orvosok, tanácsadók, társadalmi, egészségügyi és más kérdésekről tartanak előadásokat és válaszolnak a hallgatók kérdéseire.

A kerületi lakosok közül sokan a kultúrotthon szobrászati tanfolyamán nyernek képzést, melyet Crist Victor szobrász vezet. Az előadások kiállítását Lenin mellőszór igazolja a fiatal szobrász tehetségét.

lekultivista nem vesz részt semmilyen képzőművészeti kör tevékenységében, ahol tudását gyarapíthatná és fejlődését segíthetné. Ennek ellenére tematikája helyes tájékozódásra vall. Aratás kombájnnal című munkája a szerkesztési bizonytalanságtól eltekintve, jól elevevint meg a gépi eszközökkel végzett nagyjelentőségű mezőgazdasági munka hangulatát.

A TÖBBI BÁTARTOMÁNYI műkedvelő képzőművész alkotásai között számos figyelemre méltó látható. A lugosi Oane Constantin A munkatelepen és Parasztoi Buziáson című kompozíciói erőteljes kifejezőkészséggel és harmonikus színellel, valamint szerkesztési erővel nyelnek ki. A resicai Tugul Ilie Uj Resica szílietiki című hatalmas méretű fába faragott feldoborműve főleg a kidolgozás pontosságával, nagyfokú művészi értékével tűnik ki. Az oravici Lugojana Florica ügyes portréfestő. Egy bányász arcképe című festménye — igen helyesen — főleg a határozottságot és bátorságot, a bányász két főt jellemzőségeit juttatja kifejezésre.

Stoinescu Panalt és Bocean Gheorghe temesvári műkedvelő tájékeftősi éretyeket felszillato munkákkal jelentkezték.

A bienálén számos iparművészeti munkát is láthatunk. A lugosiai kerámián sikerrel alkalmazták és fejlesztették tovább a népi motívumokat. A Ion Andreescu kör is képviseltette magát iparművészeti tárgyakkal. Varga Rozália gazdag és leleményes égetett díszítési korszóit és táncvirág láthatunk. A művész a népi díszítő motívumokat sok ráteremtéssel és leleményességgel használja fel eredeti variációkban. Bucu-

A tornyaiak szívesen keresik fel könyvtárukat

Az alig két éve épült, szépen gondozott művelődési otthon szavak nélkül is elárulja, hogy a tornyalak szeretik a hasznos szórakozást. Erről beszél egyebeként a jól felszerelt könyvtár is, amelyet szívesen keres fel a község apraja-nagyja. A csaknem 6.000 kötet közül mindenki válogathat magának kedvére való olvasmányt. Lenin halhatatlan alkotásai mellett szépirodalmi kiadványok, mezőgazdasági tanácsadók, s a gyermekek számára sok-sok mesés-könyv román, magyar és szerb nyelven sorakozik a polcon. És Tózsér Lajos, Csányi János, Gyenge Ferenc kollektivisták, no meg a kis Boldis Margit pionír ahányszor csak felkeresik a könyvtárat, valami újabb meglepetést találnak.

Persze, a tornyalak nemcsak olvasni keresik fel könyvtárukat, amikor olvasnivalót akar-

nak kölcsönözni. Verik Anna nem hiába foglalkozik már két éve a könyvtár vezetésével — rendszerint meg is találja a módját annak, hogyan keltse fel az érdeklődést egy-egy könyv iránt. Az olvasók számának növekedése, s a gondosan összeállított munkaterv azt bizonyítja, hogy nemigen sajnálja a fáradságot, amikor az olvasók neveléséről van szó. A mezőgazdasági kérdésekkel kapcsolatos könyvek ismertetéséről a kollektív gazdaság vezetését, az általános ismereteket terjesztő rendezvényeknél viszont a tanárokat, tanítókat hívja segítségül. A termelés növeléséről Henegaru D. mitru, a gazdaság mezőgazdasági technikusa, a vetésről viszont Pinter József brigádfelügyelő tartott könyvismeret előadást. A programból nem maradhat el az ifjúsággal és a legkisebb olvasókkal való foglalkozás sem. A kicsinyeknek Tamás Mária: Kerek egy esztendő és Bajor Andor: Hétfő-földes csizma című műveiről mesélt a fiatalok számára pedig Aki tud — nyer versenyt és különböző tevékenységeket szerveznek.

A könyvtár állandó gazdáltsága, s a művekben rejlő kincsek kiaknázása és hasznosítása: ezen feladatoknak igyekszik eleget tenni a tornyal könyvtárosa, aki munkájában támogatásra vár a kollektív gazdaság vezetőségétől és a tanácsulat tagjainál egyaránt.

Néhány sorban

Nemrégiben ünnepelte fennállását 100. évfordulóját a szebeni Központi Könyvtár, az ország egyik legrégibb könyvtára, amely több mint 250.000 kötetet és 1.600 különféle kéziratot és dokumentumot őriz. A könyvtárban több okmányt őriznek, amelyek Vasile Lupu és Báthory Zsigmond pecsétjét viselik. Megtalálható itt Mihail Eminescu, G. Cosbuc, V. Alecsandri, St. O. Iosif, A. Vlahtu, Ion Slavici több eredeti kézírata, valamint L. L. Caragiale levelezése Horia Petrescu volt szebeni könyvtárossal.

Rendkívül értékes a párizsi román diákok albuma, amelyet 1904-ben küldtek Iosif Vulcannak. Iosif Vulcan negy évtizeden át vezette a Familia című folyóiratot. Az album első oldalán látható az akkor 23 éves George Enescu egyik kórusa, zongorára és orgonára írt műve, amelyet Iosif Vulcannak dedikált.

A szebeni könyvtárban láthatók Shakespeare műveinek első hazai román nyelvű fordításai, valamint Tolstoj, Gogol, Molliere, Racine, Goethe, Andersen, Goldoni, Schiller, Twain és más fordítások. Ezen-

kívül a könyvtár természetesen állandóan gyarapodik hazai írók román, magyar és német nyelvű műveivel.

A lyoni szépművészeti múzeum porlepte raktárában a holland művészettörténeli intézet igazgatója eddig ismeretlen Rembrandt-képet fedezett fel. A „Szent István megkövezése” című kép mérete 90x120 centiméter.

A képen látható a világhírű művész aláírása és az 1625-ös alkotási év. Rembrandt akkor 19 éves volt. Eddigi megállapítások szerint a nagy holland festőművésznek ez volt az első alkotása.

Poznan kimagasló kulturális eseményei színlapja: itt tartják a IV. H. Wlenyewskij nemzetközi hegedűversenyt, amelyet először 1935-ben rendeztek meg. Az utolsó versenyt ugyancsak Poznanban tartották 1957-ben.

A IV. nemzetközi verseny november 4-én, vasárnap nyílt meg az A. Mickiewicz Egyetem aulájában, az Állami Filharmónia ünnepi hangversenyevel, Tadeusz Galinski művelődési és művészeti miniszter, s a város és a vajdaság hivatalos személyiségeinek jelenlétében.

A jelenlegi versenyen 9 ország — Argentína, a Csehszlovák SzK, a Magyar NK, Kuba, Franciaország, a Lengyel NK, az RNK, az USA és a Szovjetunió — 24 hegedűse vesz részt. A Román NK-t Eleonora Geanta képviseli a versenyen.

A görög rendőrség az athéni repülőtéren antik műkincsek ellopásáért tartóztatott egy nyugat-németországi turistát. A motozás során csomagjaiban 20 szobrocskát, amforákat, s egy nagyértékű tálcát találtak. A „turistát” 1959. óta rendszeres látogatásokat tett Görögországban. Amint a Ta Nea című újság írja gyanítják, hogy az állítólag egy nemzeti kincs szíve, amely görögországi antik műkincsek kisempe sével foglalkozik. A nő bíróság elé állították.

A műkedvelő képzőművészek tartományi bienális kiállítása

A BANAT TARTOMÁNYI műkedvelő képzőművészek III. bienális kiállítását határozott fejlődésről tanuskodik az 1960. évi seregszemlehez viszonyítva. A most bemutatott művek új szakaszt jelentenek, amelyet a realista szemléletmód és a formálódó, forradalmi valóságból merített témák ösztönöztek és megadott ábrázolása jellemzi. A valósággal való közvetlen kapcsolatot, az érzelmek és gondolatok eredeti bemutatása egyre inkább háttérbe szorítja az elévült művészi szemléletmódot, amely főleg az idillikus tájképfestésben jelentkezett.

A kiállított 160 munka temesvári, aradi, resicai, lugosi, fásodai és más Bántartományi helység műkedvelő képzőművészeinek alkotása. Örömmel nyugtázzuk, hogy a kiállítás igen változatos mind a bemutatott műfajok (festészet, grafika, szobrászat, iparművészet) mind pedig a művészek kora és foglalkozása szempontjából.

AZ ARADIAK kétségtelenül figyelemre méltó alkotásokkal jelentkezték ezen a seregszemlén. A Ion Andreescu kör tagjai 42 festményrel és grafikával, valamint 8 iparművészeti tárggyal, ezenkívül a Népi Művészeti Iskola műkedvelő képzőművészei hét, a rajonbeliek pedig három munkával jelentkezték.

Az aradiak alkotásait a kompozíció témája iránti mély érdeklődés, valamint mai életünk sajátosan új vonásainak szenvedélyes bemutatása jellemzi.

Az aradiak közül jónéhányan részt vettek a tartományi Népi Alkotás Házban az év júliusában Vörös Acélon szervezett alkotói táborban. Itt megismerhették egy hatalmas fémipari üzem dolgozóinak életét és ez rendkívüli lehetőséget biztosított számukra, hogy dokumentáljanak, tanulmányokat készítsenek. A hatalmas üzem beföldöződő dolgozóit iránti érzett ösztönzést és csodálatukat szinte kivétel nélkül kifejezésre jut alkotásalkban is.

A ION ANDREESCU KÖR tagjai a gazdasági élet másik jelentős ágának, a mezőgazdaságnak mindennapijaival is igyekeztek megismerkedni. Ez év júniusában ellátogattak a kisltratosi kollektív gazdaságra, amelyet nemrég tünített ki a Munkaérdemrend I. fokozatával. Ez vajon melyik művész maradtatott volna érzékien a fejlődés, a megváltozott paraszti élet jeleit látván?

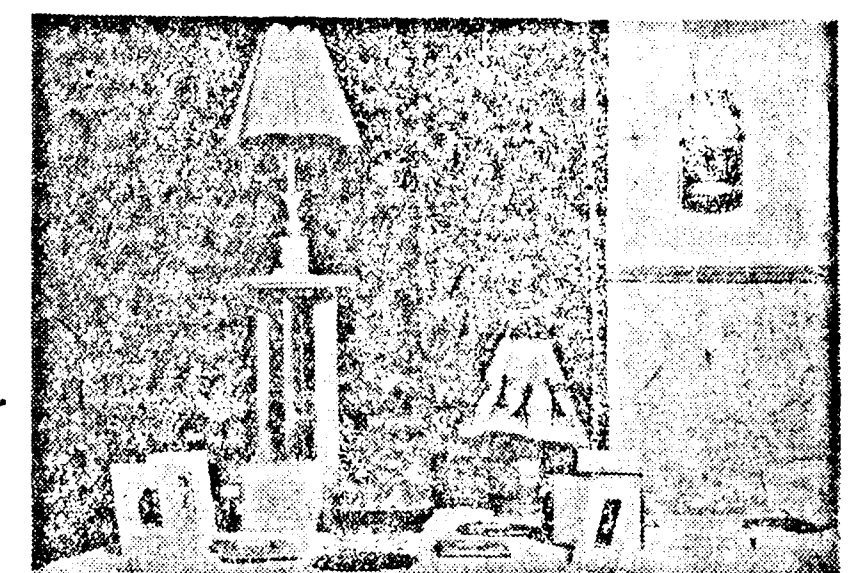
Bielziffer Géznak, a Vörös Acéi üzem munkájából inspirálódott alkotásait láthattuk a kiállításán. Ezek egyéni megalkotások és színekkel, érzéletesen tárják elének az üzem belső életének egy-egy jellegzetes momentumát. Klug Ferenc, a Fierarul gyár esztérgelyosa erőteljes, szinte merésznek mondható kifejező eszközökkel vetett vászonra szintén több ipari tájképet. Sásármán Dolna öt munkával jelentkezt a bienálén. Ezek közül különösen két kompozíció érdemel említést. Az Öntök című a fi-

gurák kifejező meglepetésszerű, mozdulataikból sugárzó lelkesedéssel, optimizmussal ragadja meg a nézőt. A Kollektivisták a szőlőben színháznál, a téma sikeres bemutatásával jeleskedik. Maghara Árpád több olajfestményét láthattuk, amelyekben főleg az ipari táj, az üzemek belső élete tükröződik. Elénk, de ugyanakkor harmonikus, meleg és világos színekkel használ, amelyek az életszeretettel, a fiatalság szíjjalosságát fejezik ki. A festmények körvonalai bizonyos önméltóságra hajlamosak és ez levon a művek értékéből.

Március Octavian tussal és színnel körvonalazott akvarelljei erőteljesen, üdén mutatnak be figurákkal benépesített ipari tájakat. A kollektív gazdaság énekkara című pasztelle pedig a mai falu életéből meríti témáját és sikeresen juttatja kifejezésre a közös célért, eszméért harcoló csoport egységében rejlő erőt.

Stoia Alexandru Kihallgatás című kompozíciója népnépi küzdelmes múltjából meríti témáját, a hideg tónusú színek élményszerűen hangszólyozzák a mondanivaló komorságát. Figyelemre méltó volt még az aradiak közül Vékás Imre ipari témájú és Rozsa Jolán, a kollektivisták életéből merített témájú akvarelljei. Mindkettőjük munkái választékos, hangulatos esztétikailag tanuskodnak, noha Rozsa Jolán olykor túlzottan sok zöldet használ.

Torma János kisltratosi kol-

A kiállításán Általános tetszést aratnak az aradi iparművészeti tárgyak is.

A legjobb kollektivisták felvételével erősítik az alapszervezet sorait

A III. pártkongresszus dokumentumainak, valamint az RMP Központi Bizottsága az év április 23-25-i plenáris ülés határozatának szellemében a zömádufalusi kollektív gazdaság alapszervezete arra törekszik, hogy szüntelenül erősítse sorait új tagjelöltek felvételével. Ennek céljából az alapszervezet tevékeny politikai nevelőmunkát fejt ki. Az alapszervezet mellett ugyanis 39 tagú pártönkivüli aktív működik, amelybe a legjobb kollektivistákat vonták be. Ezek rendszeres nevelése behatóan foglalkoztatja a bürot, a kommunikat.

Pártélet

teljesítette pártfeladatát. Több ízben elbeszélgetett Pető Jullannával, megmagyarázta neki pártunk politikáját, célkitűzéseit. Majd ajánlotta, hogy alaposan tanulmányozza a Román Munkáspárt Szervezeti Szabályzatát, amelyből részletesen megismeri a pártot, illetve tagjelöltek kötelezettségeit és jogait. A kellő nevelőmunka nyomán Pető Jullanna a tagjelöltek színvonalára emelkedett. S miután elégséges felkészültséget szerzett, kérte tagjelöltségi felvételét az alapszervezethez. Kérve nyit már megvitatja és jóváhagyja az alapszervezet.

Altalában tapasztalható, hogy a zömádufalusi kollektív gazdaság alapszervezete eredményesen foglalkozik sorai erősítésének kérdésével. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy az elmúlt választások óta összesen nyolc tagjelöltségi felvételt vitatta meg és hagyta jóvá az alapszervezet. Az elért eredmények annak is tulajdoníthatók, hogy a büro, az alapszervezet időközönként elemzi, miként teljesítik ezirányú feladataikat a párttagok. Míg József például feladatát kapta, hogy Szabó Benjámin nevelésével foglalkozzon. Egy bizonyos idő elteltével

Szép munkasikerek

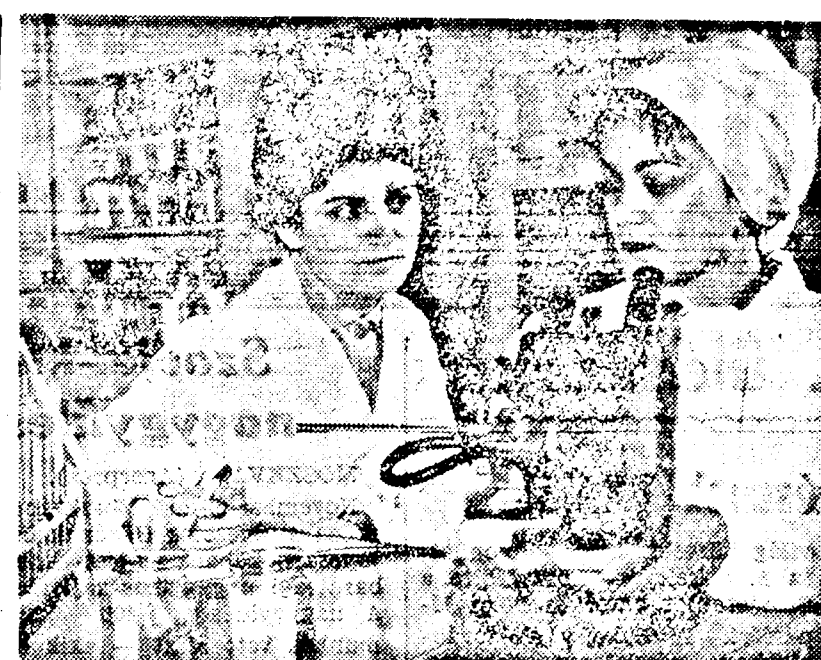
Az aradi Victoria üregyár munkaközössége októberben is — mint az év minden hónapjában — következetes harcot folytatott a termelési mutatóinak javításáért, valamint a minőség szüntelen javításáért. Lelekes munkájukat siker koronázta. Ezt bizonyítja az is, hogy összesített termelésük a múlt hónapban 115,94 százalékkal, míg áru-termelési tervüket 118,90 százalékkal teljesítették.

Jó szervezés — szebb eredmény

A szocialista verseny igen fontos akció a termékek kiváló minőségéért, a mind jobb mennyiségi eredmények eléréséért folytatott harcban. A dolgozókat még szorgalmasabb, még lelkesebb munkára ösztönzi. Eppen ezért a gyárakban és üzemekben a vezetőség és a szakszervezeti bizottság, a pártalapszervezet irányításával, arra törekszik, hogy mind több munkást vonjon be a versenybe. Természetesen ez még nem minden. Ahhoz, hogy igazán szép sikereket érjenek el, helyes körülmények szervezése, az eredmények pontos nyilvánbortartása van szükség.

A Vörös Tróféla gyárban — Macavei Terezián, a szakszervezeti bizottság elnöke szerint — a direkt termelésben dolgozó 91,2 százaléka vesz részt a szocialista versenyben, vagyis a döntő többség. S ez meg is látszik a termelési eredményeken. Bizonyításul hadd álljon itt az elmúlt hónap néhány megvalósítása: az összesített tervet 100,23, az áru-termelési tervet 100,20, míg a választéktervet 106,8 százalékkal teljesítették.

A Refacerea konzervgyárban megkezdődött a sült must gyártása. Blaj Silvia laboráns Botezatu Elena mérőknővel együtt refractométerrel ellenőrzi a must cukortartalmát.

Megkezdtek a zöldségfélék ültetését

A különböző zöldségfélék termesztése, de különösen a koralaké, igen hasznos a kollektív gazdaságok számára. Eppen ezért alighogy befejeződött a nagy mezei munka és nagyrészt leszüretelték az összes konyhakerti növényeket is, a kertészeti brigádok és csoportok tagjai újabb munkához láttak. Megkezdődött a vöröshagyma, fokhagyma, a saláta, spenót ültetése, illetve vetése. Rajonunk kollektív gazdaságaiban eddig 12 hektáron dugdosták el a vöröshagymát, amelyet a kora tavasszal mint zöldségféléket értékesítenek majd. Ezen a téren a zádorlaci, a nagyperegi, a

A SZÍNHÁZ bemutatja

VASARNAP, november 11-én fél 4 órakor: Indrăneaz (Bérlőszínház); este fél 8 órakor: O sorosare pierdută (Bérlőszínház).

A MUZEUM VETÜTÖK

DOZSA GYÖRGY filmszínház: Egy év kilenc napja. NICOLAE BALCESCU filmszínház: Ház a keresztúton. HERAK JANOS filmszínház: A moz-

Korszerűsítik a felszereléseket

A December 30. textilyár munkaközössége, a pártbizottság állandó irányításával, jelentős sikereket ért el a gépek és felszerelések korszerűsítése terén. Így például a vállalat lakatos részlegének dolgozói medencét készítették a mintanymó-hengerek galvanizálására. Ugyancsak ebben a műhelyben emeltek szereltek fel, mely megkönnyíti a nyo-

A PRICHINDEL bábszínház műsora

Vasárnap, november 11-én, délelőtt fél 11 órakor: Fipsi urul, délután 4 órakor: Holnadról.

AZ ARADI ÁLLAMI FILHARMONIA NEPI ZENEKARA

estélyőrkön, november 15-én délután 5 órakor

Az aradi DOZSA GYÖRGY BÜTORGYÁR versenyzője ALKALMAZ

Jelentkezni lehet november 30-ig a gyár Aurel Vlaicu ut 14 szám alatti székelyén. A jelentkezésnek eleget kell tenni a vonatkozó Minisztertanácsi határozatban megszabott feltételeknek.

Bajnoki mérkőzések műsora

Mind a felső, mind az alsó osztályú labdarúgó bajnokságban megkezdődött az őszi forduló hajrája. Az

A-osztályú bajnokságban újból érdekesek ígérkező mérkőzések szerepelnek a hétvégi forduló műsorán. A forduló érdekessége, hogy elvonulbeli csapatok közül a bajnoki tabella első három helyezettje idegen pályán játszik, míg a táblázat második felében helyet foglaló együttesek kivétel nélkül mind hazai pályán küzdenek a bajnoki pontokért.

A tartományi bajnokságban a Teba játszik Aradon, míg az ICA Temesvárt vendégszerel. E két csapat csütörtökön RNK Kupa mérkőzésen egymás ellen játszott a továbbjutásért. A mérkőzés a textilyári együttes 4:0 (2:0) arányú győzelmével ért véget. Góllövék: Mácean (2), Mitaru, Hönig. A Teba ellenfele ma délelőtt a Restcal Olimpia lesz. Győzelme esetén az aradi csapat megerősített vezető helyet a bajnoki táblázaton. (A találgatásra délelőtt háromnegyed 11 órakor kerül sor az ICA pályán). A teljes bajnoki forduló műsora: Teba — Olimpia, Boksal Metalul — Datal Furnir, Oraviceal SE — Nadrági Laminorul, Temesvári Dinamo — Zombolyal Recolta, Temesvári Törökves — ICA, Zombolyal Ceramica — Aninal SE, Vörös Acéll Metalul — Temesvári Electromotor, Karánsbesi CFR — Temesvári Solmil.

A városi bajnokság mal műsora: UTA fonoda — Strungul (9 órakor, az UTA pályán), Dózsa — Egyetértés (10 órakor, az Egyetértés pályán), Victoria — Vörös Trófé (fél 11 órakor az Indragara pályán), Muresul — Panificatie (10 órakor, a Muresul pályán).

Az RNK ifjúsági bajnokságért folyó küzdelemben ma délelőtt háromnegyed 9 órakor kezdettel, a Vagonul pályán a Vagonul — Juul és fél 11 órakor kezdettel az UTA stadionban UTA — CFR-IRTA mérkőzésre kerül sor.

Az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, november 11-én, délelőtt 11 órakor ifjúsági hangversenyt tart. Műsoron: L. Feldmann: Balet-zene; Brahms: Második zongoraverseny; Debussy: Eryfaun delutánja (előjáték); R. Strauss: Don Juan (szimfonikus költemény).

Vezényel: Brimze Nicolae, közreműködik: Alexandru Demetriad zongoraművésze (Bukarest).

A PRECIZIA szövetkezet moto-sport részlege

Mărășești utca 61 szám

1962 november 10 és 1963 március 1 között részletfizetésre (négy részletben) is végez motorkerékpár javításokat, eredeti alkatrészekkel

Felvilágosításokat a 30-92 telefonszámon adnak

AZ IPROFIL Dózsa György vállalat ARAD, Aurel Vlaicu út 14 szám

ALKALMAZ szakképesített asztalosokat

Az Aradi textíles cipő nagykereskedelmi vállalat közeli, hogy az összes

Ruházati cikkek: CIPŐK-KALAPOK-KEZTYÜK és minden

DIVATÁRU, bi valasztásban vásárolható

Az IPRARI CIKKEKET ARADISTÓ HELYI KERESKEDELMI SZERVEZET összes üzleteiben

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Az ENSZ-közügyülés XVII. ülésszaka

Megkezdtek a különbizottság jelentésének vitáját

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSZ-közügyülés péntek délelőtti ülésének nagy részét Eleanor Roosevelt emlékének szentelték.

A közgyűlés ezután megkezdte a különbizottság jelentésének vitáját. A különbizottság — mint ismeretes — az ENSZ-közügyülés 16. ülésének határozata értelmében alakították, hogy tanulmányozza a gyarmati országok és népek

függetlenségének megadására vonatkozó nyilatkozat életbe léptetésével kapcsolatos problémákat.

A. Sukeiry, Szauz-Arábia képviselője emlékeztetett arra, hogy 1960 szeptember 23-án N. Sz. Hruscsov javasolta: az ENSZ-közügyülés 15. ülésén a különbizottság napirendre a következő pontot: „Nyilatkozat a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról”. A

villág közvéleménye — mondotta A. Sukeiry — köszöntötte a Szovjetuniót bátor és bölcs lépésért. A Sukeiry a továbbiakban részletesen taglalta, hogyan léptették életbe ezt a nyilatkozatot. Keményen kikelt ellen, akik semmitől sem riadnak vissza, hogy megvárassák afrikai, ázsiai és közel-keleti pozíciókat. Szauz-Arábia képviselője követelte, számolják fel az idegen katonai támaszpontokat mindazonban az országokban, amelyek még nem nyerték el szabadságukat és függetlenségüket. Ezzel kapcsolatban követelte, hogy szereljék le az ádeni és kenyai angol támaszpontokat. Aden népe és más területek népei, amelyek még nem rendelkeznek önkormányzattal, el kell, hogy nyerjék függetlenségüket és azt a jogot, hogy önmaguk rendelkezzenek sorsuk fölött — hangsúlyozta A. Sukeiry.

Szovjet-kubai barátsági nagygyűlés Moszkvában

MOSZKVA. (Agerpres).

November 9-én Moszkvában, a Szakszervezetek Házában összehívottak szovjet-kubai barátsági nagygyűlést. A nagygyűlésen 400 kubai munkás vett részt — akik egy éven át a Szovjetunióban tanulnak — és mintegy 1500 moszkvai lakos. A nagygyűlés a barátság, testvériség és az ösztönös bizalom légkörében folyt le. A fiatal kubai munkások az OSZSZA, Ukrajna, Üzbegisztán és a Moldóval SzSZK különböző városában tanultak és elsajátították a traktorvezetést, lakatos, technológus és más mesterségeket.

Nyikolaj Jegorics, a Moszkva városi pártbizottság titkára a nagygyűlés megnyitására melegen üdvözölte a kubai népet. Hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió és Kuba a marxizmus-leninizmus eszményeinek megvalósításáért küzd.

Gyenyrih Zelenko, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő szakmai és oktatási ügyi állami bizottság elnöke gratulált a kubai ifjaknak a tanulásban elért sikeréhez. Kijelentette, hogy a nemzeti káderek kiképzésében nyújtott segítséget Kuba és a Szovjetunió gazdasági együttműködésének fontos része.

A jelenlévők viharos tapsa közepette Gyenyrih Zelenko e-

zeket mondotta: „Amikor az imperialisták gazdasági agressziót indítottak Kuba ellen, a szovjet nép mindent megtett, hogy ellássa a hős szigetet a létfenntartásu árucikkkel és segítse ujjaépíteni népgazdaságát.”

Rámutatott, hogy a kubai munkások a Szovjetunióban folytatott tanulmányaik alatt szívós kitartással tanultak és kitűnő eredményeket értek el.

A nagygyűlésen felszólaló kubai munkások kijelentették, hogy hazatérésük után erőiket nem kímélve, lankadatlanul fogják dolgozni.

Carlos Olivares Sanchez, a Kubai Köztársaság nagykövete kifejezte meggyőződését, hogy a Szovjetunióban végzett kubaiak jó szakembereké és hazájuk méltó fiaivá válnak. A nagykövet meglepetéssel fogadta a szovjet népek és a Szovjetunió Kommunista Pártjának mindazert, amit Kubáért, a kubai forradalomért tett.

A Szovjetunió és a többi szocialista ország szolidaritása és segítsége — mondotta a nagykövet — a proletár Internacionális legragyogóbb kifejezése.

A barátsági nagygyűlés moszkvai és kubai ifjak nagy-szabású hangversenyével ért véget.

Braziliában megrendezik a Kubával való szolidaritás kontinentális kongresszusát

RIO DE JANEIRO. (Agerpres)

Rio de Janeiroban 1963. január második felében megrendezik a Kubával való szolidaritás kontinentális kongresszusát. A kongresszus előkészítésére szervező bizottság ala-

kult Luis Gonzaga de Oliveira Láté tábornoknak, a Kuba Barátság Társasága elnökének vezetésével.

Brazília közéletének számos vezető személyisége — Francisco Juliao képviselő, a Paraszti Liga elnöke, Gonzaga tábornok, Dante Pelacani, az ipari munkások országos szövetségének elnöke, Vinicius Caldeira Brand, az Országos Diákszövetség elnöke, Jorge Amado író, valamint az Országos Kongresszus több képviselője, tábornokok és tudósok — azzal a felhívással fordult a kontinens összes népeire, hogy vegyenek részt a kongresszuson „kifejezésre juttatva a kontinens összes férfinak és nőinek egyöntetű akaratát, hogy soraitak egyesítve megvédelmezzék Kubát.”

A felhívás rámutat arra, hogy Kubát fegyveres invázió fenyegeti, márpedig egy kubaellenes agresszió, az amerikai imperializmus által kizsákmányolt kontinensben élő összes munkások, parasztok, értelmiségiek és diákok, az összes férfiak, nők és gyermekek ellen irányuló agresszióknak fognak tekinteni.”

November 19-re összehívják az SzKP KB plenáris ülését

MOSZKVA. (Agerpres).

A SzKP KB elhatározta, hogy 1962 november 19-re összehívja a Központi Bizottság plenáris ülését.

A plenáris ülésen N. Sz. Hruscsov, az SzKP KB első tit-

kára terjeszt elő jelentést az ipar, az építkezés és a mezőgazdaság pártvezetésének megvalósításáról.

A plenáris ülésre meghívták a köztársaságok, a területek és a tartományok párt-, állami és gazdasági aktiváját.

Folytatta munkáját a Bolgár Kommunista Párt VIII. kongresszusa

SZOFIA. (Agerpres).

Amint a BTA hírlapjának jelent, november 10-én folytatta munkáját a Bolgár Kommunista Párt VIII. kongresszusa.

A délelőtti ülésen Todor Prabhov, a Bolgár Kommunista Párt KB Politbúrójának póttagja elnökölt, felszólalt Enco Szajkov, a Bolgár Kommunista Párt KB Politbúrójának tagja, a Hazafias Arcvonal Bizottságának elnöke, L. Avramov külkereskedelmi miniszter, Sz. Sztojanov, a Bolgár Kommunista Párt Plovdivi tartományi bizottságának első titkára, E. Karadzov, a Szmolni tartományi néptanács elnöke, R. Mihaleva, a Salven tartományi Konevo falu Dimitrova Kommunista Ifjúsági

Szövetség szervezőtő titkárja, A. Obretenov, a Bolgár Festőművészek Szövetségének titkára.

Üdvözlő beszédet mondtak Indonézia, Ciprus, Chile, Finnország, Irak, Ausztrália, Ausztria, Argentína, Portugália, az USA, Jordánia kommunista és más testvérpártok küldöttségeinek vezetői.

A délutáni ülésen Mladen Sztojanov, a Bolgár Kommunista Párt KB Politbúrójának póttagja elnökölt, felszólalt Ivan Mihajlov, a Minisztertanács alelnöke, Sz. Angelova, a plovdivi Marica textilkombinát főnöke, Ivan Abadziszjev, a Dimitrova Kommunista Ifjúsági Szövetség KB első titkára.

A kongresszus folytatja munkáját.

A Román Munkáspárt küldöttsége, amely élén Ghorghe Apostol elvtárral, az RMP KB Politbúrójának tagjával részt vesz a Bolgár Kommunista Párt VIII. kongresszusán, szombaton délután ellátogatott a Szofia közepén lévő kremikovci fémipari kombinát építőtáborába. A küldöttség kíséretében volt a tanácsos Dimitrov, a Bolgár NK Minisztertanácsa mellett működő Iparügyi bizottság elnöke. A kombinátban a küldöttséget

Alekszander Gromanov helyettes igazgató, Geno Genov mérnök, a termelési osztály vezetője és mások fogadták.

A küldöttség tagjai hasonlóképpen megtekintették a kremikovci erőműhelyet és a közepén épülő új bányász lakótelepeket, majd auton rövid sétát tettek az Iszkar folyó mentén, a Pancarevo tó felé.

Este a Román Munkáspárt küldöttsége megtekintette Verdi Don Carlos című operáját.

Franciaország választások előtt

Tíz nappal a november 18-ra kitűzött francia parlamenti választások előtt de Gaulle elnök nyilatkozta, hogy „a régi” politikai pártokat és tiszteket ki kell állítani az UNR kormány mellett. De Gaulle állásfoglalása ismételtet bizonyítja: a franciaországi közvéleménynek, hogy az elnök egyre hangsúlyoztat-

Gaulle „mivel legalább is egyelőre nem tudja elképzelni a választásokat, igyekszik azt a jobb népszavazás változtatni, de ilyenformán: én vagy a pártok”. A Liberation egyébként méltán arra hívja fel a figyelmet, hogy „de Gaulle abszoluthatalom-szomja tulontul nyilvánvaló, a kalandorpolitika vé-

ben igyekszik erőseíteni a személyi hatalmi rendszert.

A France Presse szerint de Gaulle „bizalmatlanságot szavazott” mindazonk, akik a parlamentben összefogtak Pompidou miniszterelnök megbuktatására. A közvélemény viszont határozottan visszavágott de Gaulle „bizalmatlansági szavazatára”. Eddig még soha sem történt meg, hogy a legkülönbözőbb orientációjú francia lapok — természetesen az UNR szócsovélyen kívül — ilyen széleskörűen helytelenítő álláspontra helyezkedjenek.

A L'Aurore arról ír, hogy de Gaulle lemondott eddigi „párton felelős” szerepéről, amelyet a választási kampányban hangsúlyozott, a csak saját pártjának fennmaradása mellett kardoskodott. „De Gaulle valóban azt kéri a franciáktól — írja a lap —, hogy ne vegyenek részt a közügyekben, bízzák csak rá ezeket a dolgokat”. A Le Populaire véleménye szerint de

szélye pedig tulontul reális ahhoz, hogy a demokráciák még

hosszu ideig külön-külön harcoljanak. Összefoglalás, egyéves visszavágásra van szükség, ez most a lényeg — vonja le következtetést a lap.

Az akcióegység gondolata tehát — amelyet a kommunista harcoltak és amelyet Maurice Thorez, a Francia Kommunista Párt főtitkára beszédében ismét hangsúlyozott, naplóról napra, mert csakis akcióegységgel lehet elérni azt a veszélyt, amelyről a francia közvélemény joggal tart. A parlamenti választások közeledtével egyre élesebb a politikai harc, egyre több francia érti meg, hogy nem csupán — mint eddig — a választási tesztet véleményének egyszerű kiutalásáról van szó, hanem merőben új helyzetről, amikor a franciaországi teljes személyi hatalmi rendszer elfogadása, illetőleg elutasítása forog kockán.

Z. Florea

Párizsi levél

Az NSZK botránykrónikáiból

A Der Spiegel eset

BONN. (Agerpres).

Straussnak arra a belismerésére vonatkozik, hogy Hopf volt államtitkárát bízták meg a „Der Spiegel” esettel kapcsolatos összes ügyek intézésével és minden „politikai felelősséget” magára vállal Hopf ténykedésért, egy szociáldemokrata képviselő megkérdte Strauszt a Bundestagban, miért hagyta Hopfot távozni állásából, ahelyett hogy maga mondott volna le. Strauss nem válaszolt a kérdésre.

A DPA jelentése szerint a bonni ügyességhez sergesszöl érkezik a levelek és nyilatkozatok az NSZK minden részéből. Ezek hangsúlyozták, hogy törvénytelenül tartóztatták le Ahlerst, a Der Spiegel folyóirat főszerkesztőjét. Mint ismeretes, a letartóztatás Spanyolországban történt, a nyugatnémet hadügyminisztérium közbenjárására. Az NSZDP sajtóközölgnye

nyilatkozatot tett közszé, ebben leplezte, hogy milyen méltatlan szerepet játszott Strauss azokban az önkényes és erőszakos akciókban, amelyeknek Ahlers volt az áldozata. Az NSZDP ezért Strauss azonnali lemondását követeli.

Az emberi jogokért küzdő német liga Adenauer kancellárhoz intézett üzenetében mélyes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Der Spiegel elleni intézkedésekkel megszegtek az alkotmányos jogokat.

Számos nyugatnémet lap aggodva hangsúlyozza, hogy a Der Spiegel elleni rendőri akciókól nyilvánosságra került összes tények kedvezőtlenül fénnyitvetnek a Német Szövetségi Köztársaságra. „A világközvélemény — mutat rá a Frankfurter Rundschau — ismét a nál államhoz hasonlítja országunkat”.

A telefonbeszélgetések kihallgatása Nyugat-Németországban

BONN. (Agerpres).

A nyugat-németországi telefonbeszélgetések kihallgatása diplomáciai botrány veszélyével fenyeget. Stukken postaiügyi és Hoehner belügyminiszterek — akiket meglepetésszerűen ért Adenauernek a Bundestagban elhangzott ügyletlen belismerése a telefonbeszélgetések kihallgatásáról — német kijelentették, hogy „a német hatóságoknak nem áll jogukban kihallgatni a telefonbeszélgetéseket”. Mint, hogy azonban a telefonbeszélgetések kihallgatása a kancellár által is ellismert, tagadhatatlan tény, „a kormány szövegíróje — a Reuter szerint — sejteli engedte, hogy ha az NSZK-ban ki is hallgatják a telefonbeszélgetéseket, ezért a volt megszálló hatalmak Anglia, az USA és Franciaország — a felelősek”.

A fenti országok és a bonni kormány között 1955-ben kötött szerződések értelmében a tele-

fonbeszélgetések kihallgatását „a Nyugat-Németországban állomásozó szövetséges haderők biztonságát érintő” esetekre korlátozták és csak a nyugat-német kormányval való előzetes tanácskozás alapján hajtható végre.

Pénteken este — jelenti az Associated Press — Anglia, az USA és Franciaország nagykövetei határozottan megcáfolták, hogy országuknak valami közlik lenne a nyugat-németországi telefonbeszélgetések kihallgatásához. Az újságíró köröket, különösen a külföldi tudósítokat rendkívül nyugtalanította a tények leleplezése — jelenti továbbá a hírlapgyűlés. A tudósítók — jelenti az Associated Press — most meg vannak győződve arról, hogy azok a zörek, amelyeket a telefonbeszélgetések alkalmával hallottak, a beszélgetések kihallgatásának tulajdoníthatók.

A Politikai Bizottság ülése

NEW YORK. (Agerpres).

A Politikai Bizottság november 9-i ülésén folytatta az általános és teljes leszerelés kérdésének vitáját. Kanada, Svédország és Ghanna képviselői hangsúlyozták, hogy továbbra is törekedni kell a mindkét fél számára elfogadható megállapodásra ebben a kérdésben.

A felszólalók rámutattak: kívánatos lenne, hogy a leszerelés tárgyalásokban résztvevő országok képviselői ismét találkozzanak Genfben.

A tizennyolchatalmi leszerelési bizottság tevékenységének meglőbbi felújítását az USA képviselője is támogatta.

A „szövetség a haladásért” észak-amerikai terv

Üres columbiai kirakat

BOGOTA. (Agerpres).

Guillermo Leon Valencia, Columbia elnöke az Associated Press bogotai tudósítójának november 8-án adott interjújában szigorúan bírálta az hatástalan minősítette a „szövetség a haladásért” észak-amerikai tervét.

„Az énező emberek remélnék és várnak — mondotta Valencia, Nagyon veszélyes lesz, ha sokáig kell várniuk. A columbiai nép helyzetére utalva az elnök rámutatott, hogy „a hivatalos statisztikák szomorú képet nyújtanak a 16 millió columbiai nyomor-

ról”. Legtöbbjük rosszul táplált, az egy lakosra jutó jövedelem 12-szer kisebb, mint az USA-ban, a lakosság 40 százaléka írástudatlan, csaknem 700.000 gyermeknek nincs lehetősége iskolába járni, az országban 280.000 lakosra lenne szükség.

„Amikor tavaly tavasszal az Egyesült Államokban jártam — mondotta Columbia elnöke — azt mondták nekem, hogy Columbia a „szövetség a haladásért” terv kirakatává kell válnia. A kirakat készen áll, de nemigen van mit kiállítani benne”.

abban is, hogy nem hajlandók kellő figyelmet szentelni a nyolc semleges állam emlékiratának és a Szovjetunióval hasonlóan megfelelő tárgyalási alapként tekinteni.

A nyugati hatalmak küldöttségével, noha nem számíthatnak még a közgyűlés felének támogatására sem, saját határozati javaslatukat megalkalmazták; ez arra vall, hogy a semleges országok küldöttségei által javasolt szövetség kapcsolatos megállapodás körül manőverek célja nem egyéb, mint leplezni ugyanazt a merev állásfoglalást, amely a genfi tárgyalásoknak szándékba juttatta, a „szövetség a haladásért” terv felhívására, amely a genfi tárgyalásokban kezdesse el újra a munkáját — csupán az ügycsomót szeretnék mihamarabb visszaküldeni Genfbe ugyanolyan homályos megfogalmazással, mint ahogy onnan New Yorkba hozták. A tizennyolchatalmi bizottság munkálatainak megszakításakor közleményt adott ki, amely hangsúlyozza, hogy — amennyiben az Egyesült Nemzetek Szervezetében folyó vitával kapcsolatosan a két társelnök így dönt — a bizottság november 12-én vagy pedig más időpontban kezdi el újra munkáját. A Szovjetunió

és az Egyesült Államok képviselői most arról tárgyalnak. A szovjet küldöttség, amely fővezetéseken tárgyalni óhajtat, már eleve leszögezte, hogy a legutóbbi komoly események, különösen az USA kubaiellenes fenyegetései folytán kialakult veszélyes helyzet, megköveteli a leszerelési kérdés elmulasztását. Ezt a vitát az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlése ülészakánának megfelelően és konkrétan kell irányítani, hogy a genfi bizottság munkája fellendüljön és a megkezdés lehetősége pontosabban körvonalazódjon.

Amint azt az egyes megfigyelők kiemelik, a nyugati küldöttség igyekszik a Politikai Bizottságban folyó viták jelentőségét csökkenteni, mert attól tartanak, hogy — ha az egyik legsúlyosabb probléma tekintetében igazi szándékalk napvilágra kerülnek — a közvélemény újabb ellenállásban tükrözködne. Egyébként egyetlen nap sem mulik el anélkül, hogy a közgyűlés összes bizottságaiban fel ne merülne a leszerelési és szűkségessége — akár az Egyesült Nemzetek tagállamainak gazdasági haladásáról, akár a különböző országok lakosságának társadalmi és kulturális helyzetéről, akár pedig arról esik szó, hogy mielőtt szállnak szembe egyes nyugati hatalmak a népek szabadságáért. Hogy jobban fogalmat alkothassunk magunknak az elmúlt hét eseményeiről az ENSZ-ben, az említett problémák kapcsolatban feltétlenül ki kell emelni a gyarmati politika súlyos meehelyezését; ez abban jutott kifejezésre, hogy a Pol-

itika Bizottságban döntő többséggel megszavazták a szankciókat a dél-afrikai kormány rasszista politikái ellen. Az Egyesült Nemzetek történetében — határozottságával és következményeiben — egyedülálló határozatot, amely elszigetelte a 18 nyugati opponenst — széleskörűen kommentálják a Közgyűlés folyószón. Azok, akik különféle jogi vagy taktikai érvelések mögé rejtőzve lényegében a dél-afrikai kormány álláspontját támogatják — noha formálisan elmarasztalták azt felszólalásokban — most aggodnák. Ez egész világosan kiderül David Lawrence, az ismert amerikai reakció újságíró cikkéből. Lawrence nem csak a maga álláspontját fejezi ki, amikor észlelyeztetlenül írja: „67 kormány megszerte az ENSZ Alapokmányát, amikor megpróbálták szembeszállni azzal, ami Dél-Afrika jétérdéke. Az afrikai-ázsiai küldöttségek nem is tudják elképzelni, mennyit veszít tekintélyéből az Egyesült Nemzetek Szervezete az Egyesült Államokban, ha ezt a határozatot keresztüli hajszolják”. „Legyetek, hogy az ENSZ valóban veszített tekintélyéből az Egyesült Államokban. A világ szemében viszont érezhetően megnövekedett tekintélye. Hogy mennyire egyetértünk a nyugati hatalmak a dél-afrikai gyarmati politikával ez ismét bebizonyosodott azon a „bucsu” sajtóközleményen, amelyet a Dél-Afrikai Köztársaság külügyminisztere adott New Yorkból való elutazása előtt. Ő maga meggyőző adatokkal mutatott rá, hogy az Egyesült Álla-

mok, Anglia, Franciaország, Belgium és más nyugati országok képviselőinek ellenvetése a bojkottal kapcsolatos határozatot illetően csupán a Ford vállalatok vagy az angol és holland légiforgalmi társaságok sorsa iránti aggodalmát fejezte ki. Ugyanilyen nyíltan beszél arról is az újságíróknak, hogy Dél-Afrika politikai és katonai felzárkózása a Nyugat érdekeihez Afrikaiban, Kongóban vagy Dél-Rhodéziában, folytatódik. Amit azonban szem elől téveszt ez a megrögzött fajtájdító és támogató, az a Közgyűlés új rendelkezése, amely kimondja, hogy nem lehet tovább eltérni a kolonialisztika különféle praktikáit, mert az első konkrét ellenintézkedés után az országot egyszerűen kizárnák az Egyesült Nemzetek Szervezetéből, ez pedig egyáltalán nem lenne Dél-Afrika szövetségeseinek Inyere. Ezzel kapcsolatban a New York Times a következőket írja: „Az a körülmény, hogy ilyen nagy többség helyezkedik szembe Dél-Afrikával, egyébként között a kolonializmus népszerűtlenségéről tanusodik”. A New York Times igazat mond. Eppen ma kezdődött meg a közgyűlésben a gyarmati népek függetlenségének megadására vonatkozó nyilatkozat alkalmazásának megvizsgálására alakult ENSZ-különbizottság jelentésének vitája, s ennek során minden bizonnyal lesz még oka aggodalomra a nyugati hatalmaknak.

C. Răducanu, az Agerpres külföldi tudósítója az ENSZ-ben

Egy hét az ENSZ-ben

Ujabb hét zárult le az Egyesült Nemzetek Szervezetének tevékenységében. Az utóbbi hónapban a nyilvános ülések formájában jellegetek mellőzése folytatták a Karibi-tengeri válság megoldásának vitáját. A diplomáciai eszmecsere az ideiglenes főtitkár kabinetjében és a Szovjetunió és az Egyesült Államok állandó ENSZ-képviselőinek székelyén folyt le. Az eredmények még nem felelnek meg a közvélemény várakozásának. Bár hosszú idő telt el, amióta Kennedy elnök megerősítette, hogy a Szovjetunió tiszteletben tartja a Nyiklita Hruscsov levelében foglalt kötelezettségeket, az ENSZ megfigyelői nem komoly okuk v. a arra, hogy elégedetlenek legyenek az Egyesült Államok álláspontjával. A New York Times pénteken megjegyezte: egész sor semleges, sőt nyugati küldött is úgy véli, hogy az Egyesült Államok csupán újabb formulát keres a látszat megőrzésére és lényegében ez az oka a halogatásnak. A valóságban azonban minden halogatás megengedhetetlen, hiszen maga Kennedy elnök világosan megfogalmazott levelében elismerte az USA kötelezettségét, hogy lemond Kuba előzárásáról és megadja a szükséges garanciákat.

E hét során nyilvánvaló lett: a két fél annyira különbözőképpen vélekedik saját vállalásainak felelősségteljes érvénybe

léptetéséről, hogy a New York Herald Tribune tudósítja az ENSZ küldöttek hangulatát tanulmányozva pénteken ezeket írta: „Az Egyesült Államokat a növekvő nyomás kényszeríti követelésének módosítására. Ittani körökben minden jel arra vall — írja a továbbiakban az Egyesült Nemzetek tudósítója —, hogy befolyásos erők mű-

ködnek közre a blokádnak megszüntetéséért.”

Noha Kennedy elnök legutóbbi nyilatkozata után úgy látszott, hogy a tárgyalások normális, pozitív mederbe terelődnek, az Egyesült Államok újabb kibúvókához, huzavonákhoz folyamodott, olyasmivel próbált kereskedni, ami nem eladó, a blokádnak és a provokáló berepülések céljára még tovább. Is a félreérthetetlen katonai fenyegetések taktikáját folytatta, melleszint legyeket a kubai forradalmi kormány által követelt garanciákat, amelyek — ha valóban el akarják kerülni a két hét előtti veszélyes helyzetet — feltétlenül szükségesek. Ez a taktika azonban nem kecsegtet semmiféle sikerrel, hanem legfeljebb újabb fogaskerék abban a csúszó ment politikai gépezetben, amelyet Gabriel Kolko, a melbourne egyetem történelem professzora a New York Timesban írt levelében ékként

jellemez: „Minden bizonnyal valamennyi hírmagyarázó elke-rülhetetlenül arra a következtetésre jut, hogy 1960 előtt az Egyesült Államok összes akciói csupán a kubai amerikai tökeberuházások érdekelt szolgálat. A jövő történetéről az Egyesült Államok kubai politikáját 1959-től a mai szakadékpolitikáig a második világháború utáni korszak legnagyobb tragédiájának fogják tekinteni”.

A Szovjetunió állásfoglalása kiutal mutat a veszélyes helyzetből. Az események tovább fejlődnek a tárgyalások folytatódna: a közgyűlés és a bizottságok tevékenységüknek.

A hét a nukleáris fegyverki-sérletek kérdése megvizsgálásának befejezésével kezdődött és folytatódott a genfi tizennyolchatalmi bizottság jelentésének előterjesztésével. Az Egyesült Nemzetek Szervezetében zajló vita arra enged következtetni, hogy a nyugati hatalmak ezekben a kérdésekben sem mutatkoznak hajlandóknak hozzájárulni a tárgyalások haladásához. Ha az afrikai és ázsiai országoknak a nukleáris fegyverki-sérletek betiltásával kapcsolatos határozatra vonatkozó szavazást elemezük, azonnal megállapíthatjuk, hogy az Egyesült Államok és Anglia ellenzik, hogy 1963 január elsejétől be-szüntessék mindennemű nukleáris fegyverki-sérleteket. Ugyan-az az állásfoglalás tükröződik

Külpolitikai kommentár